

ASSAIG

El dret a viure i no només a existir

El Museu de la Vida Rural de la Fundació Carulla i La Conca 5.1 arriben a la desena edició del Visions, unes jornades de debats, converses i reflexions sobre la possibilitat i la necessitat viure dignament.

— **Judit Delgado**[@j1dit](#) [@j1ditt](#)

08/05/2023

Dissabte passat es va celebrar al **Museu de la Vida Rural** de l'Espluga de Francolí (Conca de Barberà) la desena edició del Visions, que enguany portava per títol «El dret a viure i no només a existir» i es vertebrava a partir del lema «volem pa, però també roses!», uns versos que van esdevenir eslògan polític a l'Amèrica de la segona dècada del segle passat i amb què es reivindicava l'activista **Rose Schneiderman**.

Gemma Carbó i Leandre Romeu donant el tret de sortida del Visions 2023 a la Sala Maria Font | Foto cedida per MVR

Gemma Carbó, directora del Museu de la Vida Rural, i **Leandre Romeu**, coordinador de [La Conca 5.1](#) van donar la benvinguda a la seixantena d'assistents de la desena edició del Visions que acollia novament el Museu. Enguany, el programa es condensava en una jornada d'un sol dia i es presentava com «un homenatge i una reflexió sobre el passat, el present i el futur del món rural amb garanties i qualitat de vida».

Després de la presentació, **Alba Alfageme**, psicòloga, professora, escriptora i assessora del Govern en matèria de gènere i violències masclistes, donava el tret de sortida inaugural al Visions 2023. Durant la seva conferència, Alfageme alertava sobre el sentiment cada vegada més estès de desesperança i el creixent nombre de persones diagnosticades amb depressió —una malaltia que, segons l'OMS, serà la majoritària l'any 2030. Com a resposta i antídote contra el malestar col·lectiu, apuntava Alfageme, cal reivindicar la salut mental i les cures —vinculades històricament amb el paper de les dones, que han carregat amb el sosteniment del dolor— i la necessitat de crear xarxes de suport en una societat hostil. Per a fer-ho, per a garantir-nos una vida de felicitat, benestar i plenitud, és imprescindible apejar al feminisme i a la cultura.

Si Alfageme posava en relleu la necessitat de transformar una societat violenta i agressiva a partir de les cures, la conversa entre **Marta Peirano** i **Eudald Espluga**, moderada per **Ariadna Martínez**, situava la transformació social en l'àmbit de les tecnologies i la manera en què ens hi relacionem. Peirano, periodista i investigadora especialitzada en la relació entre tecnologia i poder, plantejava que *fugir* de la tecnologia és una resposta traumàtica i allunyada de la realitat; només prenent una altra perspectiva dels problemes —això és, reaprofitant els recursos tecnològics que *ja* tenim i apostant per l'ús de tecnologies diferents (amb softwares lliures, per exemple)— podem obtenir l'òptica d'unes altres solucions. Espluga, filòsof i periodista cultural, al seu torn, ironitzava sobre el fet que encara parlem

inherentment tecnològica, i ambdós coincidiren en què contra la desarticulació del teixit social que tot sovint propicien certes plataformes, convé traçar vincles locals amb les persones del nostre entorn més immediat.

Un cop finalitzades les dues primeres ponències, els assistents van poder gaudir d'un dinar comunitari, que consistia en una cassola de tros, un àpat que tradicionalment es cuina a Lleida el diumenge de Pasqua Granada. El varen preparar voluntàriament tres dones del poble, la **Pilar**, la **Rosa Maria** i la **Teresa**, a les quals vàrem poder veure cuinant a l'hort del Museu entre ponència i ponència. D'aquesta manera —enraonava Carbó—, es pretenia incloure l'àpat —la cuina— dins del programa i dignificar-lo en tant que element intrínsecament cultural i, sovint, menystingut en tant que patrimoni.

Elaboració del dinar a l'hort del Museu de la Vida Rural | Foto cedida per MVR

Havent acabat de dinar, **Anna Maria Andevert**, comissària de l'exposició temporal *Tros de dona*, va fer-nos una visita guiada express al recorregut que traça la instal·lació situada a la Sala Lluís Carulla. *Tros de dona* —un títol polisèmic i anticipatori— és una exposició que parla a través d'objectes quotidians, cites, cançons populars, intervencions i peces artístiques i que, traçant una línia a partir de quatre àmbits («Casa», «Carrer», «Cos» i «Terra») que perfilen, al seu torn, un recorregut històric sobre les dones i el seu paper en l'entorn rural, convida a repensar quin ha estat el relat històric de les dones a pagès i la necessitat de posar en valor les tasques reproductives i de cures. És una exposició on tornar amb les nostres mares i àvies, amb qui els relats n'augmenten el valor.

[Vet-ho aquí](#)

Etnografia de la cura femenina

— Pol Torres Criado

A quarts de cinc, **Alba Cartanyà** va entrevistar a **Pilar Codony**, veterinària d'animals de granja i autora de *Distòcia* (L'Altra Editorial). A partir del títol de la novel·la, mot que remet a un «part complicat que necessita intervenció», l'autora ens situa en un entorn rural desromantitzat als ulls urbans —i encara un pèl romantitzat als seus propis—, amb les seves crueses i les seves dificultats. En aquest diàleg, la maternitat es presentava com una de les màximes expressions de l'*animalitat* humana i, alhora, es posava sobre la taula el canvi de mirada dels humans envers els animals: desvincular-nos-hi ens ha abocat a una relació de desafecció total, en què ja no es contempla el consum de carn com un valor vinculat al coneixement sobre el cicle de vida. Per acabar, Codony ens va parlar de la seva darrera publicació, *Dominaràs la terra* (Fragmenta Editorial). En aquest darrer projecte, reflexiona a partir del mite de la creació del llibre del Gènesi sobre el canvi climàtic i la manera en què a Occident ens hem relacionat amb la natura: «la primera desnaturalització ja desputa amb la presència d'un Déu creador *ex nihilo*», sentenciava.

Alba Cartanyà, a l'esquerra, entrevistant a Pilar Codony | Foto cedida per MVR

Emma Zafón, periodista i escriptora; **Estel Solé**, actriu i escriptora, i **Oriol Malet**, il·lustrador especialitzat en premsa, editorial i còmic de no-ficció, van dialogar sobre la cultura i el seu accés tant a Catalunya com al País Valencià en un debat vehiculat per **Empar Puerto**. En aquesta línia, es va posar l'accent sobre el fet que hi ha moltes menys òptiques rurals que urbanes, la qual cosa propicia que «la visió sobre el món rural encara no hagi superat el costumisme i la crònica negra» —afirmava Zafón—; «l'imaginari encara és Puerto Hurraco i l'àvia netejant els llençols al safareig» —hi afegia. Per superar aquestes narratives cal, per tant, reivindicar el fet local i apostar per la cultura de quilòmetre zero. Paral·lelament, els ponents també van expressar les dificultats que cadascun d'ells havia tingut per dedicar-se al món de la cultura i la precarietat a què encara han de fer front els agents culturals. I, malgrat que Codony ens acabés d'alertar sobre la romantització que es té del món rural des de l'òptica urbana, encara va sobrevolar la idea-solució de «comprar unes cabres i marxar a la muntanya».

En consonància amb la remodelació del format pel qual va apostar el Visions 2023, també hi va tenir lloc la gravació en directe d'un pòdcast a l'Espai Pròleg de l'MVR, on **Clàudia Rius**, **Paula Carreras**, **Rita Roig** i **Ofèlia Carbonell** van conduir el seu pòdcast **Gent de merda**. Per a elles, el plantejament era clar: «què ens fa sentir que no només existim, sinó que vivim? L'amor». Així doncs, i amb l'amor com a pretext, van vehicular una conversa al voltant de *Els cinc llenguatges de l'amor*, una teoria que **Gary Chapman** presentava als anys noranta com una fórmula per salvar matrimonis. Segons Chapman, donem l'amor de la manera en què ens agradaria rebre'l, i aquest pot expressar-se en cinc formes: amb paraules d'afirmació, amb actes de servei, amb temps de qualitat, amb regals i amb contacte físic.

Pòdcast en directe de Gent de Merda | Foto cedida per MVR

«Volem pa, però també roses!», reivindicava Schneiderman el segle passat... I quines són, aquestes roses? És viure políticament?, és replantejar-nos els models socioeconòmics que ens empenyen a una societat cada vegada més individualista?, és mirar la nostra història a través dels objectes quotidians?, és compartir un àpat?, és polititzar el malestar que produeix la precarietat a què ens aboca el

↓

Fes-te subscriptor de Núvol

Suma't al digital de cultura i gaudeix d'un munt d'avantatges

Participa en sortejos setmanals i guanya llibres

Rep la revista anual en paper

Accedeix a la Biblioteca del Núvol

Aconsegueix descomptes culturals

[Subscriu-t'hi ara!](#)

Museu de la Vida Rural

Visions

COMENTARIS

→ Inicia sessió per deixar un comentari

TAMBÉ ET POT INTERESSAR

Vet-ho aquí

Guirigall a la valenciana

— Núvol

Parlem amb...

Irene Solà: "Vull mirar els fils darrere del tapís"

— Carlota Rubio

Opinió

El Vallès no és un barri de Barcelona

— Joan Burdeus

EN PORTADA

Suplement d'arts escèniques

Avui al 'Molta merda'

— Núvol

Parlem amb...

Irene Solà: "Vull mirar els fils darrere del tapís"

— Carlota Rubio

Glossa

Àlex Ollé: "Molts dels espectacles de La Fura, ara no es podrien fer"

— Júlia Vernet Gaudes

Parlem amb...

Alex Sarri: "Estem tan habituats a la derrota que no detectem quan guanyem"

— Gerard Furest i Dalmau

EL MÉS VIST

- 1** **Alex Sarri: "Estem tan habituats a la derrota que no detectem quan guanyem"**
— Gerard Furest i Dalmau
- 2** **Irene Solà: "Vull mirar els fils darrere del tapís"**
— Carlota Rubio
- 3** **El Vallès no és un barri de Barcelona**
— Joan Burdeus
- 4** **No és guapa, és rica**
— Laia Mauri Baraza
- 5** **David contra Veritas**
— Maria Cucurull